

2019

Cyber Safe Generation: Digital education by design

Συμμετοχικό Μοντέλο Σχεδιασμού

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΈΚΘΕΣΗ (IO2)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Σύνοψη Σχεδίου Δράσης

Το Σχέδιο Δράσης με τίτλο «Ασφαλής Γενιά στο Διαδίκτυο» ή αλλιώς Cyber Safe Generation (CyGen) είναι μια συγχρηματοδοτούμενη στρατηγική σύμπραξη συνεργασίας στον άξονα ΚΑ2 (Key Action 2) του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, Erasmus +. Το πρόγραμμα ασχολείται άμεσα με παιδιά (ηλικίας 8-13 ετών), εκπαιδευτικούς και γονείς σε τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Βέλγιο, Δανία και Ελλάδα), ώστε αυτές οι ομάδες στόχοι να είναι σε θέση:

1. να εξερευνήσουν τις ψηφιακές ευκαιρίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν
2. να αναπτύξουν καινοτόμο, συμμετοχική μεθοδολογία σχεδιασμού και μεθόδων με σκοπό τη συνεργασία με τα παιδιά και τους νέους
3. να σχεδιάσουν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πολυμέσων ανοιχτής πρόσβασης, κατάλληλο ως προς τον πολιτισμό, τη γλώσσα και την ηλικία των παιδιών, μια «εφαρμογή στο διαδίκτυο» με μαθητές και μαθήτριες από τα τέσσερα κράτη-μέλη. Σχεδιασμένο από παιδιά για παιδιά, η διαδικτυακή εφαρμογή αναγνωρίζει και αξιοποιεί τη γνώση και την εμπειρία των παιδιών και των νέων για να υποστηρίξει την ασφαλή και ενημερωμένη χρήση του Διαδικτύου.
4. να δημιουργήσουν κατευθυντήριες γραμμές ανοιχτής πρόσβασης στο διαδίκτυο που περιλαμβάνουν σχέδια μαθήματος και παιδαγωγικούς πόρους για την υποστήριξη εκπαιδευτικών σε σχολεία Πρωτοβάθμιας (και Δευτεροβάθμιας) εκπαίδευσης σε διαφορετικά Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα για την υποστήριξη της διαδικτυακής ασφάλειας των παιδιών

Το πρόγραμμα CyGen δημιουργήθηκε για να συμβάλει στην κατανόηση των ευκαιριών αλλά και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά όταν ασχολούνται με το διαδίκτυο. Το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης ασχολήθηκε με παιδιά, νέους, εκπαιδευτικούς, γονείς και Ακαδημαϊκούς προκειμένου να χαρτογραφήσει τις προαναφερθείσες ευκαιρίες και προκλήσεις και να σχεδιάσει εκπαιδευτικούς πόρους για την υποστήριξη της διαδικτυακής ασφάλειας των παιδιών. Το έργο ήταν μοναδικό ως προς το γεγονός ότι τα παιδιά συνέβαλαν αποφασιστικά, ώστε η ομάδα του έργου να αναπτύξει και να αξιολογήσει ένα ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα βασισμένο σε τεκμήρια για την προώθηση της διαδικτυακής 'ιθαγένειας' και της ασφάλειας των νέων ανθρώπων σε τέσσερις συμμετέχουσες Ευρωπαϊκές χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο, Δανία, Βέλγιο και Ελλάδα).

Τα αποτελέσματα που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου είναι:

- 🌐 IO1: Στόχος και ανάλυση αναγκών
- 🌐 IO2: Συμμετοχικό Μοντέλο Σχεδιασμού
- 🌐 IO3: Εργαστήρια Μεθοδολογίας
- 🌐 IO4: Από κοινού σχεδιασμένο ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- 🌐 IO5: Αξιολόγηση

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που βασίζεται σε τεκμήρια μπορούν να προβληθούν μέσω της ιστοσελίδας μας <http://cygen.eu/resources/>

Συνοπτική Έκθεση: IO2 Συμμετοχικό Μοντέλο Σχεδιασμού

Το συμμετοχικό μοντέλο σχεδιασμού του Σχεδίου Δράσης «Ασφαλής Γενιά στο Διαδίκτυο» ή αλλιώς CyGen βασίζεται στη συγκεκριμένη μεθοδολογία. Με απλά λόγια, αυτό σημαίνει ότι όσοι είναι χρήστες των τεχνολογιών της πληροφορίας - στην περίπτωση αυτή το πακέτο ψηφιακής εκπαίδευσης CyGen - θα πρέπει να κατέχουν κεντρική θέση στην ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών (Simonsen & Robertson, 2013). Η σχετική βιβλιογραφία ενσωματώνει ένα σύνολο θεωριών, πρακτικών και μελετών που εμπλέκουν πλήρως τους τελικούς χρήστες στο σχεδιασμό των τεχνολογιών αυτών (Yarosh & Schueller, 2017).

Το CyGen σχεδιάστηκε γύρω από μια σειρά κύκλων σχεδιασμού: μια σειρά αναπτυξιακών δραστηριοτήτων που ολοκληρώθηκαν σε κάθε χώρα-εταίρο. Ο πρώτος κύκλος σχεδιασμού ολοκληρώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο δεύτερος στη Δανία, ο τρίτος στο Βέλγιο και, τέλος, ο τέταρτος στην Ελλάδα. Αυτός ο σχεδιασμός μας επέτρεψε να υιοθετήσουμε πλήρως τις αρχές του συμμετοχικού σχεδιασμού, αναπτύσσοντας το πακέτο ψηφιακής εκπαίδευσης παράλληλα με τη συλλογή δεδομένων και την ανάπτυξη πακέτων ψηφιακής

εκπαίδευσης σε κάθε χώρα -εταίρο.

Οι αρχές του συμμετοχικού σχεδιασμού αντιστοιχούσαν στις αξίες που αξιοποιήθηκαν σε τακτά χρονικά διαστήματα από τη διεθνή ομάδα CyGen στις εργασίες της (Lomax, 2012 · Pyer & Tucker, 2017) σε όλες τις χώρες- εταίρους μας. Ο σχεδιασμός του έργου στηρίχθηκε σε ένα βασικό σημείο: ότι οι 'φωνές' των παιδιών πρέπει να κατέχουν εξέχουσα θέση στην έρευνα και τα αποτελέσματά της. Στο πλαίσιο του έργου, συνεργαστήκαμε με παιδιά για να τους δώσουμε το ρόλο του συν δημιουργού. Εργαστήκαμε, επίσης, με γονείς και εκπαιδευτικούς, οι οποίοι, μαζί με τα παιδιά, υπήρξαν οι κύριοι συμμετέχοντες του έργου.

Οι φωνές και οι απόψεις τους στηρίζουν τόσο τα ευρήματά μας όσο και τα αποτελέσματα της συνεργασίας.

Οι μέθοδοι με επίκεντρο το παιδί συνδυάστηκαν με την ευελιξία υλοποίησης του κύκλου σχεδιασμού του έργου. Η συμβολή τους με αυτόν τον τρόπο ήταν καθοριστική για να διασφαλιστεί ότι τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα θα αντανακλούν τις ανάγκες των παιδιών. Η διαδικασία εμπλοκής είχε, επίσης, σχεδιαστεί για να υποστηρίξει την ανάπτυξη των αποτελεσμάτων (Biggeri et al., 2019). Τα παιδιά στη Δανία υποστήριξαν τον αρχικό σχεδιασμό και τον έλεγχο του κύκλου σχεδιασμού και των σχετικών εργαλείων. Αυτή η διαδικασία εμπλοκής και ανατροφοδότησης συνεχίστηκε σε κάθε έναν από τους τέσσερις κύκλους σχεδιασμού σχετικά με το 'τι πάει καλά' προς τους υπόλοιπους εταίρους. Έτσι, επιδίωξη του έργου υπήρξε να «διερευνήσει, να κατανοήσει, να προβληματιστεί, να δημιουργήσει, να αναπτύξει και να υποστηρίξει την αμοιβαία μάθηση μεταξύ των διαφορετικών συμμετεχόντων ...» (Simonsen & Robertson, 2013 p. 2).

Ο **Κύκλος Σχεδιασμού** ενσωμάτωσε τρεις φάσεις, όπως φαίνεται παρακάτω:

Κατά τη διάρκεια **της φάσης του εργαστηρίου δεδομένων**, ολοκληρώσαμε:

- Ένα εργαστήριο δεδομένων για να μάθετε πώς τα παιδιά σε κάθε μία από τις τέσσερις χώρες έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, πώς το χρησιμοποιούν καθώς και για ορισμένες από τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που συνθέτουν την εμπειρία τους
- Μια ομάδα εστίασης Νέων Ειδικών (βλ. παρακάτω) για τη συγκέντρωση των βασικών σημείων που προκύπτουν από το εργαστήριο δεδομένων
- Συνεντεύξεις ομάδων εστίασης με τους γονείς και τους δασκάλους για να κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους υποστηρίζουν την αφοσίωση των παιδιών στο Διαδίκτυο

Κατά τη διάρκεια **του εργαστηρίου Σχεδιασμού**, ολοκληρώσαμε:

- Ένα εργαστήριο σχεδιασμού για να συνεχίσουμε να δημιουργούμε παραδείγματα καταστάσεων τις οποίες τα παιδιά, με τα οποία εργαζόμαστε, είχαν αντιμετωπίσει διαδικτυακά και πώς αυτά θα μπορούσαν να συμβάλουν στο σχεδιασμό της εφαρμογής.
- Μια ομάδα εστίασης με την ομάδα σχεδιασμού (βλ. Παρακάτω) για να συγκεντρώσει τα βασικά σημεία από το εργαστήριο σχεδιασμού, τα οποία στη συνέχεια συζητήθηκαν με τους Βέλγους εταίρους και δημιουργούς της εφαρμογής
- Ομάδες εστίασης και συνεντεύξεις με γονείς και εκπαιδευτικούς προκειμένου να δοθούν περισσότερες ιδέες για την εφαρμογή και να υποστηριχθούν τα παιδαγωγικά εργαλεία. Σε κάποιες από τις χώρες - εταίρους, αυτό το κομμάτι της συλλογής δεδομένων ολοκληρώθηκε από παιδιά, με την υποστήριξη των ερευνητών της CyGen.

Κατά τη διάρκεια της φάσης **ανάπτυξης και δοκιμής** του έργου, ολοκληρώσαμε:

- Ανασκόπηση και ανατροφοδότηση της εφαρμογής
- Παράδοση δοκιμαστικού μαθήματος
- Σύντομες συνεντεύξεις με παιδιά, δασκάλους και γονείς για να λάβετε πληροφορίες σχετικά με το Ψηφιακό πακέτο εκπαίδευσης και το έργο στο σύνολό του.

Κατά τη διάρκεια του έργου, **τα παιδιά ανέλαβαν ρόλους** στο πλαίσιο του έργου παράλληλα με τους συμμετέχοντες. Αυτοί οι ρόλοι συμπεριλάμβαναν ως μέλη:

- την Ομάδα των Νέων Ειδικών: υποστήριξε την ομάδα CyGen σε κάθε χώρα για να συγκεντρώσει τα βασικά μηνύματα που προέκυψαν από το Εργαστήριο Δεδομένων
- την Ομάδα Σχεδιασμού: υποστήριξαν την ομάδα CyGen σε κάθε χώρα για να καταγράψει τα βασικά διλήμματα που προέκυψαν από το εργαστήριο σχεδιασμού και συμμετείχαν στην ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών με τους δημιουργούς της εφαρμογής από το Βέλγιο.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- την ομάδα δοκιμών: αναθέωρησαν την πρωτότυπη εφαρμογή με την ομάδα CyGen και έδωσαν αρχική ανατροφοδότηση στους δημιουργούς.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Biggeri, M., Arciprete, C. & Karkara, R. (2019) Children and Youth Participation in Decision-Making and Research Processes [Online]. In: *The Capability Approach, Empowerment and Participation*. London: Palgrave Macmillan UK, pp. 193–221. Available from: <http://link.springer.com/10.1057/978-1-137-35230-9_8> [Accessed 11 October 2019].
- Lomax, H. (2012) Contested Voices? Methodological Tensions in Creative Visual Research with Children. *International Journal of Social Research Methodology* [Online], 15 (2), pp. 105–117. Available from: <[http://oro.open.ac.uk/31040/1/Lomax_\(part_edted\)_14.1.12.docx](http://oro.open.ac.uk/31040/1/Lomax_(part_edted)_14.1.12.docx)>.
- Pyer, M. & Tucker, F. (2017) 'With Us, We, Like, Physically Can't': Transport, Mobility and the Leisure Experiences of Teenage Wheelchair Users. *Mobilities*, 12 (1).
- Simonsen, J. & Robertson, T. (2013) Participatory Design. In: *Routledge international handbook of participatory design*. Routledge, pp. 1–17.
- Yarosh, S. & Schueller, S. M. (2017) Happiness Inventors: Informing Positive Computing Technologies Through Participatory Design With Children. *Journal of medical Internet research* [Online], 19 (1), p. 14. Available from: <<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28096066>> [Accessed 11 October 2019].

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Η εταιρική σχέση

2^ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Bring ideas to life
VIA University College

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.